

18 Δεκεμβρίου, 1991.

[Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟ-
ΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ ΤΡΥΦΩΝΟΣ, ΓΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛ-
ΜΑΤΟΣ ΚΑΙ/Η ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ CERTIORARI ΚΑΙ
PROHIBITION.

Εφεσείοντα-Αιτητή.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8444).

*Προνομακά διατάγματα — Αίτηση για χορήγηση άδειας για καταχώ-
ρηση αίτησης για έκδοση διαταγμάτων certiorari και prohibition —
Καθυστέρηση στην καταχώρηση της αίτησης — Δεν επηρεάζει τον
αιτητή μόνο σε περίπτωση που η έλλειψη δικαιοδοσίας προκύπτει
κατάδηλα από τον φάκελο της διαδικασίας — Η μη έγερση του θέ-
ματος στο κατώτερο Δικαστήριο είναι σχετική στην άσκηση της
διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου.*

5

Ο αιτητής ζήτησε άδεια για καταχώρηση αίτησης για έκδοση
διαταγμάτων certiorari και prohibition που να ακυρώνουν το διά-
ταγμα κατεδάφισης ενός υποστατικού του οποίου ο αιτητής ήταν
θέσμος ενοικιαστής και την μετέπειτα καταδίκη του αιτητή για
παρακοή του διατάγματος και την επιβολή προστίμου σ' αυτόν. Το
διάταγμα κατεδάφισης είχε εκδοθεί στις 6.12.86, η δε απόφαση κα-
ταδίκης στις 31.7.89. Στο μεταξύ ο αιτητής είχε εγκαταλείψει τα
υποστατικά. Ο αιτητής ισχυρίσθηκε ότι το κατώτερο Δικαστήριο
δεν είχε δικαιοδοσία, με βάση τις πρόνοιες των περί Ρυθμίσεως
Οδών και Οικοδομών Νόμων (Κεφ. 96 και τροποποιήσεις) να εκ-
δόσει διάταγμα κατεδάφισης εναντίον οποιουδήποτε άλλου προ-
σώπου εκτός από τον ιδιοκτήτη του υποστατικού. Το θέμα της έλ-
λειψης δικαιοδοσίας δεν είχε εγερθεί στο κάτω Δικαστήριο, ούτε
στην διαδικασία όπου εκδόθηκε το διάταγμα κατεδάφισης, ούτε
στην διαδικασία όπου ο αιτητής είχε βρεθεί ένοχος (με δική του
παραδοχή) παρακοής του διατάγματος, και είχε καταδικαστεί σε
πρόστιμο ΑΚ50 και έξοδα ΑΚ40.

10

15

20

Ο πρωτόδικος Δικαστής έκρινε ότι η ισχυριζόμενη έλλειψη δι-
καιοδοσίας δεν ήταν εμφανής στο πρακτικό της υπόθεσης και κατά
συνέπεια, η παραχώρηση άδειας συνέπιπτε στη διακριτική ευχέ-
ρεια του Δικαστηρίου, την οποία άσκησε σε βάρος του αιτητή,
διότι είχε υπάρξει υπέρμετρη καθυστέρηση στην καταχώρηση της

25

αίτησης για άδεια, και διότι το θέμα της δικαιοδοσίας δεν είχε εγερθεί στο κατώτερο δικαστήριο. (*) Ο αιτητής υπέβαλε έφεση.

Αποφασίσθηκε ότι

- 5 Υιοθετώντας την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστή, ότι, εφόσον η ισχυριζόμενη έλλειψη δικαιοδοσίας δεν ήταν εμφανής στο πρακτικό της υπόθεσης, η έκδοση του διατάγματος certiorari ήταν θέμα άσκησης διακριτικής ευχέρειας. Με βάση τα περιστατικά της υπόθεσης, και ιδιαίτερα το γεγονός ότι κατά τον χρόνο της επιβολής της ποινής και της έκδοσης του διατάγματος κατεδάφισης ο
- 10 εφεσείων ήταν ενοικιαστής και συνέχιζε να χρησιμοποιεί τα υποστατικά σαν βιομηχανικά, και ότι είχε ήδη εκδοθεί διάταγμα εναντίον του ιδιοκτήτη που δεν εκτελέστηκε διότι ο εφεσείων αρνήθηκε να επιτρέψει την κατεδάφιση, ο πρωτόδικος Δικαστής είχε ασκήσει την διακριτική του ευχέρεια ορθά.

15

Η έφεση απορρίφθηκε.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Lambrianides v. Mavrides (1958) 23 C.L.R. 49.

Kyriakides v. Hilimindri (1963) 2 C.L.R. 171.

Ex parte Efrosynis Michaelides (1969) 1 C.L.R. 118.

20 Έφεση.

- Έφεση από τον αιτητή κατά της απόφασης Δικαστή Ανωτάτου Δικαστηρίου που δόθηκε στις 22 Μαΐου, 1991 (Αρ. Αίτησης 43/91) με την οποία απορρίφθηκε η αίτησή του για άδεια να καταχωρήσει αίτηση για την παραχώρηση άδειας για υποβολή αίτησης για έκδοση ενταλμάτων της φύσεως certiorari και prohibition .

25

Α. Ευτυχίου, για τον εφεσείοντα.

Γλ. Χατζηπέτρου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

30

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Ο εφεσείων καταδικάστηκε με τη δική του παραδο-

*Η πρωτόδικη απόφαση αναφέρεται στη σελ. 455 του παρόντος τόμου.

χή σε τρεις κατηγορίες, την πρώτη, την τέταρτη και την έβδομη, από τις εννέα που αναγράφονταν στο κατηγορητήριο.

Η πρώτη κατηγορία είναι για παράβαση των όρων άδειας της αρμόδια Αρχής κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 9 και 20 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 14/59, 67/63, 6/64, 65/64, 12/69, 38/69, 13/74, 28/74, 24/78, 25/79 και 80/82. 5

Οι λεπτομέρειες που παραθέτονται σχετικά με την κατηγορία αυτή είναι ότι ο κατηγορούμενος μεταξύ Φεβρουαρίου 1984 και Αυγούστου 1985 και σε ημερομηνία άγνωστη στην κατηγορούσα Αρχή στον 'Αγιο Δομέτιο της επαρχίας Λευκωσίας παρέβηκε τους όρους της υπ αριθμό Ε 06403 ημερομηνίας 16 Μαΐου 1972, άδειας οικοδομής, η οποία εκδόθηκε από την αρμόδια Αρχή, επί του τεμαχίου 1142 Φύλλον/Σχέδιον ΧΧΙ/45ω2 Σύμπλεγμα Β, 'Αγιος Δομέτιος, της περιοχής Βελτιώσεως 'Εγκωμης, χρησιμοποιούσε τα καταστήματα της οικοδομής αυτής για βιομηχανικούς σκοπούς κατά παράβαση του όρου 6(α) της εν λόγω άδειας που προνοεί ότι τα καταστήματα δεν θα τεθούν σε οποιαδήποτε βιομηχανική ή αποθηκευτική χρήση. 10
15
20

Η τέταρτη κατηγορία είναι για κατοχή οικοδομής πριν και χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης εκδοθέντος από την αρμόδια Αρχή κατά παράβαση των Άρθρων 2, 3, 10 και 20 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 14/59, 67/63, 6/64, 65/64, 12/69, 38/69 13/74, 28/74 24/78, 25/79 και 80/82. 25

Οι λεπτομέρειες σχετικά με την κατηγορία αυτή είναι ότι ο κατηγορούμενος μεταξύ Φεβρουαρίου 1984 και Αυγούστου 1985 και σε ημερομηνία άγνωστη στην κατηγορούσα Αρχή στην 'Εγκωμη στην επαρχία Λευκωσίας, κατείχε την οικοδομή, δηλαδή τρία συνεχόμενα καταστήματα που ήταν στο τεμάχιο 1142 Φύλλον/Σχέδιον ΧΧΙ/45ω2 Σύμπλεγμα Β, του χωριού 'Αγιος Δομέτιος στην περιοχή Βελτιώσεως Αγίου Δομετίου πριν και χωρίς πιστοποιητι- 30
35

κό έγκρισης γι αυτή την οικοδομή το οποίο να εκδόθηκε από την αρμόδια Αρχή.

5 Η έβδομη κατηγορία είναι για χρήση οικοδομής πριν και χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης εκδοθέντος από την αρμόδια Αρχή κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 10 και 20 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 28/74, 14/59, 67/63, 6/64, 65/64 12/ 69, 38/69 13/74, 24/78, 25/79 και 80/82.

10 Οι λεπτομέρειες σχετικά με την κατηγορία αυτή είναι ότι ο κατηγορούμενος μεταξύ Φεβρουαρίου 1984 και Αυγούστου 1985 και σε ημερομηνία άγνωστη στην κατηγορούσα Αρχή χρησιμοποιούσε την οικοδομή, τρία συνεχόμενα καταστήματα που βρίσκονται στο τεμάχιο 1142
15 Φύλλον/Σχέδιον ΧΧ1/45.ω2 Σύμπλεγμα Β του χωρίου 'Άγιος Δομέτιος στη περιοχή Βελτιώσεως Αγίου Δομετίου πριν και χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης για αυτή την οικοδομή το οποίο να εκδόθηκε από την αρμόδια Αρχή.

20 Οι ποινές που επιβλήθηκαν στον εφεσείοντα ήταν καταβολή προστίμου £5.-στην πρώτη κατηγορία, πρόστιμο £2.- στην τέταρτη κατηγορία και πρόστιμο £2.- στην έβδομη. Καταδικάστηκε επίσης να πληρώσει £50 τα έξοδα της ποινικής αυτής δίωξης. Επιπλέον εκδόθηκε εναντίον του διάταγμα κατεδάφισης των υποστατικών που αναγράφονται στην πρώτη κατηγορία με αναστολή εκτέλεσης δύο μηνών. Οι ποινές επιβλήθηκαν στις 6 Δεκεμβρίου 1986.
25 Δεν καταχωρήθηκε όμως έφεση σύμφωνα με τον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο, Κεφ. 155, εντός του καθορισμένου από το άρθρο 132(2) χρόνου των δέκα ημερών από της καταδίκης του. Θα πρέπει δε να λεχθεί εδώ ότι εν
30 πάση περιπτώσει σύμφωνα με το άρθρο 135 του ίδιου Νόμου, έφεση δεν μπορεί να καταχωρηθεί από πρόσωπο που βρέθηκε ένοχο μετά από παραδοχή εκτός μόνο εναντίον της ποινής εάν η ποινή δεν καθορίζεται από το νόμο
35 και κατά της καταδίκης του για το λόγο ότι τα πραγματικά γεγονότα τα οποία εκτίθενται στο κατηγορητήριο και τα οποία αυτός παραδέχθηκε δεν αποκαλύπτουν οποιοδή-

ποτε ποινικό αδίκημα.

Στις 29 Απριλίου 1991, ο εφεσείων καταχώρησε αίτηση στο Ανώτατο Δικαστήριο για την παραχώρηση άδειας για υποβολή αίτησης για την έκδοση ενταλμάτων της φύσεως του "certiorari" και "prohibition" για το λόγο ότι συνυπήρχε εμφανής παρανομία στο πρακτικό της υπόθεσης. Η αίτηση αυτή εκδικάστηκε από Δικαστή του Δικαστηρίου τούτου ο οποίος αρνήθηκε να δώσει την αιτουμένη άδεια. Εναντίον της απόφασης αυτής στρέφεται η παρούσα έφεση.

Ο βασικός λόγος που πρόβαλε ο δικηγόρος του εφεσείοντα είναι ότι το Δικαστήριο δεν μπορούσε να επιβάλει την επιπρόσθετη ποινή του διατάγματος κατεδάφισης εναντίον του ως κατόχου ή και ενοικιαστή του υποστατικού, γιατί τέτοιο διάταγμα μπορεί να εκδοθεί μόνο εναντίον του ιδιοκτήτη του ακινήτου. Στήριξε το επιχείρημα του αυτό στις διατάξεις του άρθρου 20(3)(1) του Νόμου και ειδικότερα στην επιφύλαξη του άρθρου αυτού. Επίσης επικαλέστηκε τους περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμούς σύμφωνα με τους οποίους και ειδικότερα τον Κανονισμό 3, μόνο ο ιδιοκτήτης ή εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στην αρμόδια Αρχή για χορήγηση άδειας οικοδομής. Με τον τρόπο αυτό ο κάτοχος του ακινήτου δεν θα μπορούσε, όπως ο ιδιοκτήτης του να υποβάλει αίτηση για εξασφάλιση άδειας όπως προβλέπει η επιφύλαξη του πιο πάνω άρθρου του Νόμου.

Ο πρωτόδικος Δικαστής αναφέρθηκε στην δήλωση που είχε γίνει κατά τη διαδικασία ενώπιον του ότι ο κατηγορούμενος σαν ενοικιαστής συνέχιζε μέχρι της ημέρας της εκδικασεως της υπόθεσης να χρησιμοποιεί τα υποστατικά ως βιομηχανικά και ότι εν τω μεταξύ είχε εκδοθεί διάταγμα εναντίον του ιδιοκτήτη, αλλά οι ενοικιαστές αρνήθηκαν και γι αυτό κινήθηκαν οι ποινικές διαδικασίες εναντίον και των ενοικιαστών. Υπέδειξε ότι σύμφωνα με το άρθρο 20(1)(β) οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο παραβαίνει οποιοδήποτε όρο επιβαλλόμενο δυνάμει του άρθρου 6 η 9, είναι ένοχος ποινικού αδικήματος, και υπόκειται σε

5 χρηματική ποινή μη υπερβαίνουσα τις £250 και ότι επι-
 πρόσθετα το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου ένα πρόσω-
 πο καταδικάζεται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα δυνά-
 μει του εδαφίου 1, δύναται να εκδώσει διάταγμα
 10 κατεδαφίσεως εντός, κατά ανωτάτω ορίω, δύο μηνών,
 εκτός αν εν τω μεταξύ ληφθεί άδεια σε σχέση προς αυτή
 από την αρμόδια Αρχή.

10 Το άρθρο 9(β)(viii) επιτρέπει να τίθενται όροι αναφο-
 ρικά με τις χρήσεις οικοδομών. Είναι δε παραδεχό ότι
 15 στην υπό εξέταση περίπτωση είχαν τεθεί περιορισμοί τους
 οποίους ο εφεσείων αιτητής παρέβη. Κατέληξε δε ο πρω-
 τόδικος Δικαστής στο συμπέρασμα ότι οι διατάξεις του
 εδαφίου 3 του άρθρου 20 δεν περιορίζονται μόνο στον
 ιδιοκτήτη όπως προκύπτει από τη χρήση των λέξεων
 15 οποιοδήποτε πρόσωπο στο εδάφιο 1, του άρθρου αυτού.

Στην υπόθεση *Lambrianides v. Mavrides* (1958) 23
 C.L.R.49, στη σελίδα 63, συνοψίστηκαν οι κανόνες που
 διέπουν τα επίδικα θέματα.

Και το σχετικό απόσπασμα αναφέρει:-

20 "Where the defect of jurisdiction is apparent on the
 face of the proceedings and the application is made by a
 party, the order goes as of right and is not a matter of
 discretion. Prohibition in such case lies at any time, even
 25 after judgment or sentence in spite of laches or
 acquiescence of the applicant, and can go to prohibit
 steps being taken in execution to enforce anything that
 had been done in transgression of the limits of juris-
 diction.

30 I think that it is well settled that where the defect of
 jurisdiction is apparent on the face of the record no
 question of any discretion arises, because the applicant
 is entitled, as a matter of right, to the order sought for.
 But, where the defect is not apparent on the face of the
 proceedings the order is granted as a matter of discretion;
 35 and the court in exercising such discretion would have to

consider whether the delay in moving for the remedy was reasonable or not."

Οι κανόνες αυτοί επιβεβαιώθηκαν στις υποθέσεις *Kyriakides v. Hilimindri* (1963)2 C.L.R. 171, και *Ex parte Efrosynis Michaelides* (1969)1 C.L.R. 118. Οι κανόνες αυτοί μπορεί να συνοψισθούν στα ακόλουθα. Όταν η έλλειψη δικαιοδοσίας ή άλλο ελάττωμα στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου είναι εμφανές, στο πρακτικό της υποθέσεως δεν εγείρεται θέμα διακριτικής ευχέρειας διότι ο αιτητής δικαιούται δικαιωματικά να εκδοθεί η διαταγή που ζητά. Αλλά όπου το ελάττωμα δεν είναι εμφανές στο κείμενο της διαδικασίας η διαταγή εκδίδεται σαν θέμα άσκησης διακριτικής ευχέρειας και το Δικαστήριο ασκώντας τη διακριτική του ευχέρεια θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσο η καθυστέρηση στο να ζητηθεί η θεραπεία ήτο εύλογη ή όχι.

Αναμφίβολα στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει μια αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην καταχώρηση μιας τέτοιας αίτησης, που δικαιολογούσε την άρνηση της αίτησης του εφεσεύοντα από τον πρωτόδικο Δικαστή.

Έχοντας εξετάσει όλα τα περιστατικά της υπόθεσης, τις κατηγορίες που παραδέχθηκε και το νομικό υπόβαθρο των κατηγοριών αυτών, και επίσης το γεγονός ότι κατά το χρόνο της επιβολής της ποινής και της έκδοσης διατάγματος κατεδάφισης ο κατηγορούμενος ήταν ενοικιαστής και συνέχιζε και την ημέρα εκείνη να χρησιμοποιεί τα υποστατικά ως βιομηχανικά, και ότι είχε ήδη εκδοθεί διάταγμα εναντίον του ιδιοκτήτη, αλλά αυτός σαν ενοικιαστής αρνήθηκε να επιτρέψει την κατεδάφιση, ή να σταματήσει τη χρήση του υποστατικού ως βιομηχανικού κατά παράβαση του όρου της άδειας, και γι αυτό κινήθηκαν οι παρούσες διαδικασίες εναντίον των ενοικιαστών, έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο πρωτόδικος Δικαστής ορθά προσέγγισε το όλο θέμα και ορθά άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια επί του προκειμένου.

Είναι φανερό ότι το ποινικό Δικαστήριο επιβάλλοντας

- τις ποινές στις κατηγορίες που παραδέχθηκε ο εφεσείων, είχε, σύμφωνα με το νόμο δικαιοδοσία να το πράξει και δεν υπάρχει κατά την κρίση μας τίποτε που να συνιστά παρανομία ή έλλειψη δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου που να είναι εμφανής στο πρακτικό της υπόθεσης.
- 5

Δεν βρίσκουμε να υπάρχει τίποτε στο νόμο που να κωλύει τη δίωξη προσώπου, έστω και αν δεν είναι ο ιδιοκτήτης, που κατέχει υποστατικά κατά παράβαση των όρων άδειας και χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης.

- 10 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η παρούσα έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.